

Keiteleen kunta

Perusturvan sosiaalipalveluiden asiakasmaksut 1.1.2020 alkaen

Sisällys

1 Yleisiä periaatteita	1
2 Terveysthuollon maksukatto	1
3 Poissaolot	2
4 Sotainvalidit ja -veteraanit	3
5 Kotona annettavat palvelut	3
5.1 Tilapäinen kotihoito ja tilapäinen kotisairaanhoido.....	3
5.2 Säännöllinen kotihoito	3
5.3 Lapsiperheiden kotipalvelu	4
6 Asumispalvelut.....	4
6.1 Vuokra.....	5
6.2 Lyhytaikainen asumispalvelu.....	5
6.3 Pariskunnan asiakasmaksut.....	6
7 Maksukyvyn mukaisten maksujen määräytyminen	6
8 Tukipalvelumaksut.....	7
8.1 Ateriapalvelut	8
8.2 Vaatehuoltopalvelut	8
8.3 Kylvetysoalvelu	8
8.4 Turvapalvelut	8
8.5 Liikkumista tukevat palvelut ja saattajapalvelu	8
8.6 Asiointipalvelu	9
8.7 Kuljetuspalvelut	9
8.8. Päiväkeskuspalvelut	9
8.9 Asumispalvelun tukipalvelumaksut.....	9
9 Omaishoitajan vapaan aikaiset palvelut.....	10
10 Kehitysvammahuollon palvelut.....	10
11 Lastensuojelun maksut.....	11
12 Perhehoidon asiakasmaksut	12

1 Yleisiä periaatteita

Keiteleen kunnan perusturvan asiakasmaksut perustuvat pääsääntöisesti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (734/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki, ja asetukseen (912/1992), jäljempänä asiakasmaksuasetus. Asiakasmaksulaissa (734/1992) tai -asetuksessa (912/1992) ei ole erikseen säädelty kotihoidon tukipalvelujen maksuista eikä asumispalvelumaksuista, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun. Asumisessa perittävää vuokraa sääntelee asuinhuoneiston vuokrasta annettu laki (481/95), jäljempänä huoneenvuokralaki.

Asiakasmaksulaki sisältää asiakasmaksujen yleiset periaatteet, siinä on myös määritelty maksuttomat sosiaali- ja terveyspalvelut. Asiakasmaksusäännösten tarkoituksena on, että palvelujen käyttäjiltä perittävät maksut ovat kohtuullisia siten, että ne eivät muodosta taloudellista estettä palvelujen käyttämiselle.

Asiakasmaksulain perusteella palvelujen käyttäjältä voidaan periä maksu, jos palvelua ei ole lailla säädetty maksuttomaksi. Maksu voi olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Tuloihin perustuvat asiakasmaksut tarkistetaan joka toinen vuosi, muut asiakasmaksut tarkistetaan vuosittain.

Kunnan on alennettava tai jätettävä perimättä sosiaalihuollon maksu ja maksukyvyn mukaan määräytyvä terveydenhuollon maksu, jos periminen vaarantaa asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulon tai lakisääteisestä elatusvelvollisuudesta huolehtimisen.

Maksuvaikeuksissa asiakkaalla on mahdollisuus hakea maksun alentamista tai poistamista. Mikäli edellä mainitut toimenpiteet eivät ole riittäviä, asiakkaan on mahdollista hakea toimeentulotukea. Jos asiakas jättää sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakasmaksun maksamatta, siitä voidaan periä viivästyskorkoa ja se voidaan ulosmitata ilman oikeuden päätöstä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon maksukattoa kerryttävät palvelut on määritelty erikseen asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa.

Rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelustunnuksen tai rintamatunnuksen omaavien rintamaveteraanien asiakasmaksuja koskien noudatetaan rintamaveteraanien kuntoutuksesta annettua lakia (1184/1988).

Keiteleen kunnan asiakasmaksut ovat voimassa Keiteleen kunnan järjestämissä palveluissa:

- asiakkaan siirtyessä yksiköstä toiseen (asumisyksiköstä laitoshoidon, laitoshoidosta toiseen laitokseen tai asumisyksiköstä toiseen asumisyksikköön) lähtävä yksikkö ei laskuta lähtöpäivää.
- asiakkaan siirtyessä laitoshoidosta asumisyksiköihin laskutetaan lähtöpäivä laitoshoidolle.
- jos asiakas siirtyy perhehoidosta suoraan palveluasumiseen tai laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Jos asiakas siirtyy palveluasumisesta tai laitoksesta perhehoitoon, peritään palveluasumisen tai laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.

2 Terveystuon maksukatto

Kunnallisen terveydenhuollon asiakasmaksuissa on kalenterivuositainen maksukatto. Vuonna 2020-2021 maksukatto on 683 euroa vuodessa. Maksukattoon tehdään indeksitarkistus joka toinen vuosi (asiakasmaksulaki 6 a §, asiakasmaksuasetus 26 a §, Kuntaliiton yleiskirje 38/80/99).

Alle 18-vuotiaiden käyttämistä palveluista perityt maksut lasketaan yhteen hänen huoltajansa maksujen kanssa. Kun maksukatto ylittyy, palvelut ovat maksuttomia kaikille niille henkilöille, joiden maksut ovat yhdessä kerryttäneet maksukattoa.

Maksukattoon lasketaan mukaan

- terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkäripalvelujen maksut,
- fysioterapiamaksut
- sarjahoidon maksut
- sairaalan poliklinikkamaksut
- päiväkirurgian maksut
- lyhytaikaisen laitoshoidon maksut terveydenhuollon ja sosiaalihuollon laitoksissa
- yö- ja päivähoidon maksut
- kuntoutushoidon maksut.

Maksukattoon ei lasketa mukaan

- kotona annettava palvelun maksut: kotipalvelu ja kotisairaanhoido sekä kotisairaalahoido
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittävät maksut
- terveyskeskuksen suun- ja hampaiden tutkimus- ja hoitomaksut
- pitkäaikaisen laitoshoidon maksut
- lääkärintodistusmaksut
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu
- lakisääteisistä vakuutuksista maksetut asiakasmaksut
- toimeentulotukena myönnettyt asiakasmaksut
- sosiaalihoitolain mukaiset asumispalvelumaksut
- kehitysvammaisten asumispalvelun ylläpitomaksut
- vaikeavammaisten kuljetuspalvelun omavastuuosuudet
- perhehoidon maksut
- muulla kuin Suomessa asuvalta perityt todellisia hoitokustannuksia vastaavat maksut
- palvelusetelillä ostetun terveyspalvelun omavastuuosuus
- viivästyskorko
- perintäkulut
- kotihoidon fysioterapia

Maksukaton täytyttyä

- asiakas saa maksukaton piiriin kuuluvat palvelut pääsääntöisesti maksutta.
- lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään enintään 22,50 euron hoitopäivämaksu (2020-2021).

3 Poissaolot

Asiakkaalta peritään asumispalvelujen ja säännöllisen kotihoidon maksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaoloajalta ei em. maksua peritä (mukaan lukien palvelukodista/säännöllisen kotihoidon piiristä lähtöpäivä).

Kotona annettavissa palveluissa, palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakasmaksu peritään asiakkaasta johtuvan tilapäisen keskeytyksen ajalta. Jos palvelu keskeytyy yli viideksi päiväksi kuukausimaksua ei peritä viisi päivää ylittävältä osalta. Jos palvelu keskeytyy palvelun tuottajasta johtuen lyhyemmäksi ajaksi, tai asiakas on laitoshoidossa, ei maksua peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta.

Jos palvelu on keskeytyksissä koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan. Maksua ei peritä ennalta sovitun keskeytyksen ajalta (esim. lomat palveluasumisesta).

Asiakasmaksu sosiaalihoitolain 25 §:ssä tarkoitetun perhehoidon keskeytyksen ajalta peritään kuten pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta (pois lukien lastensuojelulain perusteella järjestetty perhehoito).

4 Sotainvalidit ja -veteraanit

Sotainvalideilta, joiden vammaisuusaste on vähintään 10 % (laki sotilasvammalain 6 ja 6 e §:n muuttamisesta 977/2016), ei peritä asiakasmaksua sairaanhoidosta, kuntoutushoidosta, lääkinnällisestä kuntoutuksesta, kotihoidosta ja kotihoidon tukipalveluista, pitkäaikaisesta laitoshoidosta eikä palveluasumisen hoivapalvelusta.

Valtiokonttori korvaa kunnille rintamaveteraanien kotihoidon ja palveluasumisen kustannukset. Kotona asumista tukeviin palveluihin oikeutetun rintamaveteraanin tulee olla Suomessa asuva vuosien 1939–1945 sotiin osallistunut rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelustunnuksen tai rintamatunnuksen omaava rintamaveteraani (sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6A, 6B, laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta 1184/1988, laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain muuttamisesta 54/2019, asetus rintamaveteraanien kuntoutuksesta 1348/1988).

5 Kotona annettavat palvelut

5.1 Tilapäinen kotihoito ja tilapäinen kotisairaanhoito

Tilapäisestä kotipalvelusta voidaan asiakasmaksuasetuksen 3 §:n mukaan periä kunnan päättämä kohtuullinen maksu. Tilapäisestä kotisairaanhoidosta voidaan 3 §:n mukaan periä 1.1.2020 alkaen enintään 18,90 euroa lääkärin tai hammaslääkärin suorittamasta kotikäynnistä ja enintään 12,00 euroa muun henkilön suorittamasta kotikäynnistä.

- Lääkärin tai hammaslääkärin suorittama kotikäynti 18,90 €/käynti
- Muun henkilön suorittama kotikäynti 12,00 €/käynti

5.2 Säännöllinen kotihoito

Jatkuvasta ja säännöllisestä (väh. 1 kerta/kk) kotihoidosta peritään kuukausimaksu, joka määräytyy palvelun, sen määrän, palvelunkäyttäjän maksukyvyyn, bruttotulon sekä perheen koon mukaan. Palvelut perustuvat asiakkaan kanssa laadittavaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Kotihoidon kuukausimaksu määräytyy käyntiajan mukaisena prosenttiosuutena tulorajan ylittävistä bruttotuloista. Myös omaishoidontuen saajan säännöllisen kotihoidon maksu määräytyy samalla periaatteella.

Kotona annettavasta palvelusta perittävä maksu ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Lasketun maksun ylittäessä todelliset kustannukset tulee asiakasmaksu laskea todellisten kustannusten ja käytetyn palveluajan mukaan. Toteutunut palveluaika huomioidaan 30 minuutin tarkkuudella.

Säännöllinen kotihoito on maksutonta asiakkaalle, jolle on myönnetty vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen kotiin. Mikäli kotihoidon käynnit on myönnetty vammaispalvelulain mukaisena henkilökohtaisena apuna, peritään asiakkaalta sairaanhoidollisista syistä tehtävistä käynneistä asiakasmaksu.

Asiakkaan siirtyessä säännöllisestä kotihoidosta palveluasumiseen, kotihoidon viimeiset maksut peritään muuttopäivää edeltävänä päivänä ja palveluasumisen ensimmäiset asiakasmaksut peritään muuttopäivästä alkaen.

Maksu määräytyy seuraavan taulukon perusteella bruttotuloista määriteltynä prosenttiosuutena. Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevassa taulukossa olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.

hlö	€/kk	yli 40	31–40	21–30,59	11–20,5	5–10,59	alle 5
		%	%	%	%	%	%
1	588	35	33	31	27	23	19
2	1 084	22	21	20	19	16	13
3	1 701	18	17	16	14	12	10
4	2 103	15	14	13	11	9	7
5	2 546	13	12	11	9	7	5
6	2 924	11	10	9	7	5	3

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 357,00 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Maksua tarkistetaan, mikäli asiakkaan tulot tai palvelumäärä muuttuvat maksutaulukon tuntimäärän mukaisesti. Asiakasmaksut tarkistetaan kuitenkin vähintään joka toinen vuosi (samanaikaisesti lakisääteisten indeksitarkistusten kanssa).

Kotona annettavan palvelun maksua ei peritä keskeytyksen ajalta (ks. kohta 3 Poissaolot)

5.3 Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (1301/2014) § 19 mukaista toimintaa. Tilapäinen kotipalvelu on lyhytkestoista ja sitä voidaan myöntää maksimissaan kolme kuukautta. Kotipalvelun lähihoitaja auttaa kodin- ja lastenhoidossa, kasvatuksessa sekä vanhemmuuden tukemisessa. Pelkkään siivoukseen kotipalvelua ei ole mahdollista antaa.

Säännöllinen kotihoito tarkoittaa pitkittyneisiin ja välttämättömiin, kuitenkin aina määräaikaisiin tuen tarpeisiin. Säännöllistä kotihoitoa perhe voi saada tilapäisen kotipalvelun jälkeen tarpeen mukaisesti. Jatkuvasti ja säännöllisesti annetusta sosiaalihuoltoasetuksen 9 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua kotipalvelusta voidaan periä palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukykyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kohtuullinen kuukausimaksu (ks. kohta 5.2 Säännöllinen kotihoito).

Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu	€
alle 5 tuntia, €/tunti	5,00
yli 5 tuntia, €/päivä	30,00

6 Asumispalvelut

Sosiaalihuoltolain 21 §:n perusteella asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista.

Palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asukkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateria-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Tehostetussa palveluasumisessa palveluja järjestetään asukkaan tarpeen mukaisesti ympärivuorokautisesti. Asumispalveluja voidaan järjestää ostopalveluna yksityiseltä palveluntuottajalta tai kunnan omana toimintana.

Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaisissa (1992/734) tai –asetuksessa (1992/912).

Kunta voi itse päättää maksujen määräytymisperusteista, suuruudesta ja sisällöstä asiakasmaksulain ja –asetuksen yleisten linjausten rajoissa. Asiaksmaksu voidaan määrittää asiakkaan maksukykyyn mukaan. Asiaksmaksulain 2 §:n mukaan maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Tehostettu palveluasuminen on asumista, jossa turvataan yksilöllinen asuminen henkilöille, jotka tarvitsevat runsaasti hoitoa, huolenpitoa ja valvontaa ympärivuorokautisesti. Palveluasumisesta peritään asiakasmaksuina vuokraa, tukipalvelumaksua, hoitopalvelumaksua, ateriamaksua sekä muita asumismaksuja silloin, kun ne eivät sisälly vuokraan tai tukipalvelumaksuun.

Hoidon ja hoivan osalta maksua määrättäessä käytetään kotona annettavan palvelun mukaista tak-saa ja omaa oheistusta. Samaa määräytymisperustetta käytetään sekä kunnan omissa yksiköissä että yksityisissä hoitokodeissa. Asiaksmaksun (hoiva- ja tukipalvelut) määrittämisen jälkeen asiakkaalle tulee jäädä käyttövaraa 130 €/kk (bruttotuloista laskettuna).

6.1 Vuokra

Palveluasumisessa asukas tekee huoneenvuokralakiin perustuvan vuokrasopimuksen, jossa sovi-taan vuokran suuruus ja muut vuokraehdot. Asukas maksaa vuokran ja muut vuokrasopimuksessa määritellyt asumiskulut. Asiakkaalla tulee olla voimassa oleva kyseiseen asuntoon kohdistuva koti-vakuutus vastuuvakuutusosineen.

Vuokra määräytyy huoneiston pinta-alan mukaan. Palveluasumisyksiköstä vuokrattaville huoneis-toille on määritelty neliöhinta, joka kerrotaan asukkaalle vuokratun huoneiston neliömäärällä. Huo-neistosta perittävään vuokraan on lisätty jyvitetty suhteellinen osuus asukkaiden käytössä olevista yhteisistä tiloista.

Vuokran määrää tarkistetaan säännöllisesti perustuen kiinteistön kustannusten yleiseen hinnan nousuun sekä sähkön ja veden hinnan nousuun. Kun pariskunta muuttaa yhdessä, vuokrasopimus tehdään molempien nimiin. Mikäli palveluasumisessa asuu pariskunta, joista vain toinen on oikeu-tettu ympärivuorokautisen asumisen ja hoidon palveluihin ja hän kuolee, puolison irtisanomisaika on asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/95) mukainen. Edellä mainitun lain mukaan vuokranantajan irtisanomisaika on kolme kuukautta. Mikäli vuokrasuhde on välittömästi ennen irti-sanomista kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden, irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Asiak-kaan siirtyessä palveluasumiseen säännöllisestä kotihoidosta tai sairaalasta tai asiakkaan muutta-essa palveluasumisessa yksiköstä toiseen vuokran maksu alkaa vuokrasopimuksessa määritellyn hallintaoikeuden alkamisen mukaan.

6.2 Lyhytaikainen asumispalvelu

Lyhytaikaisen palveluasumisen tavoitteena on tukea asiakkaan kotona asumista. Se on tarkoitettu ensisijaisesti omaishoitajien lakisääteisiin vapaisiin. Lyhytaikaisasumisesta peritään joko palvelu-asumisen lyhytaikaishoidon maksu, päivä- tai yöhoidon maksu tai omaishoidon lakisääteisestä va-paasta määritelty maksu. Palveluasumisessa lyhytaikaishoidon paikalla pysyvää ympärivuorokauti-sen asumisen ja hoidon paikkaa odottavan asukkaana maksut muodostuvat tilapäisen palveluasumi-sen asiakasmaksujen mukaisesti.

Tilapäinen asuminen	€/hoitopv/vrk
Lyhytaikainen asumispalvelu	28,00
Päivä- tai yöhoito asumispalvelussa	17,90
Omaishoitajan lakisääteinen vapaa	11,40

6.3 Pariskunnan asiakasmaksut

Silloin, kun puolisoista suurempituloinen muuttaa palveluasumiseen asiakasmaksussa huomioidaan puolisoiden yhteenlasketut nettotulot jaettuna kahdella. Silloin, kun pariskunnasta pienempituloinen muuttaa palveluasumiseen, tehdään palveluasumisen päätös hänen omien tulojensa perusteella.

Mikäli pariskunnan molemmilla puolisoilla on myönteinen ympärivuorokautisen asumisen ja hoidon päätös ja he muuttavat palveluasumiseen samaan asuntoon, molemmille tehdään omat palveluasumisen maksupäätökset omien tulojen mukaan. Tällöin vähennyksinä huomioitavat asumiskustannukset puolitetaan.

Yhdessä asuvan pariskunnan puolisolta, joka ei ole oikeutettu ympärivuorokautisen asumisen ja hoidon palveluihin, peritään Keiteleen kunnan ympärivuorokautisen asumisen ja hoidon yksiköissä asiakasmaksuina tukipalvelumaksu ja ateriamaksu.

7 Maksukyvyn mukaisten maksujen määräytyminen

Säännöllisen kotihoidon ja palveluasumisen maksujen määräämisessä otetaan huomioon seuraavat tulot (myös yhteistaloudessa, avioliitossa tai avioliiton omaisissa suhteissa asuvan henkilön tulot):

- veronalaiset ansio- ja pääomatulot (jos tulo on yli 1,00 €/kk)
- eläkkeensaajan hoitotuki
- palveluasumisessa asumistuki
- pääomatulot
- verosta vapaat tulot
- metsän laskennallinen tuotto (asiakasmaksuasetus 28 a §)
- jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, kuukausituloina otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo
- edellytyksenä kuittien/tositteiden ja pankin tiliotteiden esittäminen
- lisäksi kotihoidon, palveluasumisen ja laitoshoidon maksuissa huomioidaan ulosotto

Molempien samassa taloudessa asuvien puolisoiden saadessa kotihoitoa maksu määräytyy puolisoiden yhteenlasketun palvelumäärän ja puolisoiden yhteenlaskettujen tulojen mukaan. Perheen henkilölukuna käytetään lukua 2. Maksupäätökset tehdään molemmille puolisoille ja yhteinen maksu jaetaan puolisoiden kesken heidän saamansa palvelumäärän suhteessa. Jos toinen puoliso on lyhytaikaisessa sairaalahoidossa, kotihoito ja kotihoidon maksu hänen kohdaltaan keskeytyy. Kotona oleva puoliso saa edelleen palvelua oman palvelutarpeensa perusteella ja maksaa edelleen saamastaan palvelusta.

Tulot, joita ei oteta huomioon (asiakasmaksuasetus 29 §):

- lapsilisä ja lapsen hoitotuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki
- vammaistuki
- rintamalisä eikä muita asiakasmaksuasetuksen 29 §:ssä mainittuja tukia ja avustuksia
- omaishoidontuen hoitopalkkio
-

Sen lisäksi, mitä asiakasmaksulaki ja -asetus määräävät, Keiteleen kunnan kotihoidon ja palveluasumisen maksujen määräytymisessä ei oteta huomioon edunvalvonnan palkkiota eikä asiakkaan omistuksessa olevien kiinteistöjen ja asunto-osakkeiden seuraavia maksuja: kiinteistöverot, vakuutukset, yhtiövastikkeet, sähkö- vesi- ja jätemaksut, remonttikulut ja tienhoitomaksut. Palveluasumiseen siirtyvän asiakkaan omistusasunnon asumismenoja voidaan erityisistä syistä huomioida

siihen saakka, kun asunto myydään, jälleenvuokrataan tai irtisanotaan kuitenkin enintään 6 kuukauden ajan. Aika lasketaan palveluasumisen alkamisesta.

Vammaispalvelulain mukaisesti tai erityishuoltona myönnettyissä palveluissa ei ole tuloihin perustuvia maksuja.

Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut määrätään toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun

1. palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut;
2. kun on ilmeistä, että perheen olosuhteet ovat muuttuneet maksun määräämisen jälkeen;
3. maksu osoittautuu virheelliseksi; tai
4. asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan.

Maksujen perusteena olevat asiakkaan tulotiedot tarkistetaan vähintään joka toinen ja mahdolliset muutokset otetaan huomioon maksuissa. Kun maksua tarkistetaan, asiakas saa uuden maksupäätöksen.

Asiakasmaksua voidaan alentaa tai jättää se kokonaan perimättä tapauskohtaisen tarve- ja tilannearvion perusteella. Asiakasmaksua voidaan alentaa tai jättää perimättä, jos maksun periminen vaarantaa henkilön tai hänen perheensä toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista tai jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Päätös maksun alentamisesta tehdään toimeentulotuen myöntämistä vastaavilla periaatteilla huomioiden erityiset tarpeet tai olosuhteet, koska tavoitteena on ennaltaehkäistä toimeentulotuen tarvetta.

Maksunalennusta haetaan kirjallisesti. Asiakkaan tai hänen laillisen edustajansa on annettava viranomaisille kaikki ne tiedot, joita viranomainen tarvitsee maksunalennuksen tarpeen arvioimiseksi. Puutteellinen hakemus viivästyttää asian käsittelyä tai hakemus voidaan joutua hylkäämään.

Tuloina otetaan huomioon hakijan ja puolison käytettävissä olevat tulot. Pariskunnalle, joka asuu yhdessä (kotona tai palveluasumisessa), tehdään yhteinen laskelma, jossa huomioidaan yhteensasketut tulot ja menot kuten toimeentulotuessa. Pariskunnalle, joista toinen asuu palveluasumisessa ja toinen omassa taloudessa tehdään molemmille omat laskelmat kuten yksinasuvilla toimeentulotuessa.

Päätös maksun alentamisesta tai poistamisesta tehdään tarvittaessa yhdelle kuukaudelle tai asiakkaan tilanne huomioon ottaen pidemmälle ajalle, kuitenkin enintään kuluvan kalenterivuoden loppuun saakka. Asiakkaalle tehdään kirjallinen päätös maksun alentamisesta. Päätös voidaan tehdä takautuvasti enintään kolmen kuukauden ajalle hakemuksen vireille tulosta.

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta. Mikäli asiakas on tyytymätön maksun määrääntymiseen, hän voi hakea maksuun oikaisua perusturvalautakunnalta.

8 Tukipalvelumaksut

Tukipalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaissa tai –asetuksessa, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun. Palvelun myöntäminen edellyttää asiakkaan palvelutarpeen arviointia. Tukipalvelujen tarve kirjataan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan ja tehdään palvelu- ja maksupäätös.

8.1 Ateriapalvelut

Ateriapalvelut	€/ateria
Lounaspaketti	6,07
Päivällinen	3,85
Kahvi + kahvileipä	1,50
Ateriakuljetus (sis. pakkausmateriaalin 0,43 €)	1,50
Sotainvalidien ateriakuljetus (sis. pakkausmateriaalin)	2,09

8.2 Vaatehuoltopalvelut

Vaatehuoltopalvelu	€
€/kg	4,00
tai enintään €/kk	40,00
Yksityinen palveluntuottaja	Todellinen hinta

8.3 Kylvetyspalvelu

Kylvetyspalvelu	€/kerta
Säännöllisen kotihoidon asiakkailta sisältyy kuukausimaksuun.	
Kylvetyspalvelu kunnan yksikössä	5,00

8.4 Turvapalvelut

Turvapalvelut	€/kk
Oma turvapuhelin	9,30
Kunnan turvapuhelin	13,00
Moduli	13,00
Turvapuhelin/moduli, yhdistetty laite	25,00
Laiteasennus, kertamaksu	9,30
Ovihälytin kytk. turvapalv.	6,60
Palohälytin kytk. turvapalv.	6,60
Mattohälytin kytk. turvapalv.	13,50
Vuodehälytin kytk. turvapalv.	13,50
Turvakamera kytk. turvapalv.	17,65
Yövalvonta	21,00
Turvakäynti/1 kerta/pv	30,00
Turvakäynti/3 kertaa/vko	15,00
Turvakäynti/2 kertaa/vko	10,00
Turvakäynti/1 kerta/vko	5,00

8.5 Liikkumista tukevat palvelut ja saattajapalvelu

Liikkumista tukevat palvelut kuuluvat yleisiin sosiaalihuollon palveluihin. Palvelua myönnetään asiakkaille, jotka eivät toimintakykynsä perusteella voi käyttää kunnan järjestämiä asiointikyytejä tai kutsutakseja. Kunta ei laskuta kuljetuspalvelusta asiakasta. Asiakas maksaa taksikyydistä kuljettajalle linja-autotaksan mukaisen maksun lukuun ottamatta sotainvalideja. Jos kuljetuspalvelun saajan kanssa samassa kyydissä on muita matkustajia, on heidän maksettava kyydistä oma osuutensa. Saattajapalvelua suorittavalta henkilöltä ei kuitenkaan peritä maksua.

Saattajapalvelusta peritään 12,10 €/alkava tunti.

8.6 Asiointipalvelu

Asiointipalvelusta peritään 12,10 €/kerta.

8.7 Kuljetuspalvelut

Kuljetuspalvelut	€
Henkilökuljetus	12,10 €/alkava tunti
Tavaran kuljetuspalvelu	12,10 €/alkava tunti
Ateriakuljetus	1,50 €/kerta

8.8. Päiväkeskuspalvelut

Päiväkeskuspalvelut	€/pv
Päiväkeskus kuljetuksella (sisältää lounaan, kahvin, kahvileivän, ohjelman, hoivan ja kuljetuksen)	16,00
Päiväkeskus (sisältää lounaan, kahvin, kahvileivän, ohjelman ja hoivan)	12,00
Päiväkeskus omaishoidon tuen vapaan osalta (sisältää lounaan, kahvin, kahvileivän, ohjelman ja hoivan)	11,40

8.9 Asumispalvelun tukipalvelumaksut

Asumispalveluissa ei peritä tukipalvelumaksuja viriketoiminnasta, ulkoilutus- ja liikuntapalvelusta, siivouksesta, terveydenhoitoon ja toimintakykyyn liittyvästä saattajapalvelusta tai kylvetyksestä.

Ateriapalvelut	€/ateria
Aamupala	2,00
Lounaspaketti	6,07
Päivällinen	3,85
Väli-/iltapala	1,50
Kahvi + kahvileipä	1,50
Täyshoitoateria	12,50

Turvapalvelut	€/kk
Oma turvapuhelin	9,30
Yksikön turvapuhelin/ranneke	13,00
Soittokello/-nappi	9,30
Kunnan turvapuhelin	13,00
Moduli	13,00
Turvapuhelin/moduli, yhdistetty laite	25,00
Laiteasennus, kertamaksu	9,30
Ovihälytin kytk. turvapalv.	6,60
Palohälytin kytk. turvapalv.	6,60
Mattohälytin kytk. turvapalv.	13,50
Vuodehälytin kytk. turvapalv.	13,50

Ylläpitomaksut	€/kk
Ylläpito, vaatehuolto ja tarvikkeet (sisältää siivous- ja pesuvälineet, pesuaineet, roskapussit, suojakäsineet, wc-paperit, virikemateriaalin sekä yleisten tilojen)	82,00

siisteydestä ja viihtyisyydestä huolehtimisen sekä vaatehuollon)	
Ylläpito ja tarvikkeet erillisenä (sisältää siivous- ja pesuvälineet, pesuaineet, roskapussit, suojakäsineet, wc-paperit, virikemateriaalin sekä yleisten tilojen siisteydestä ja viihtyisyydestä huolehtimisen)	41,00
Osittainen ylläpito yli 16-vuotiaat, 1,50 €/hoitopäivä (sisältää siivous- ja pesuvälineet, pesuaineet, roskapussit, suojakäsineet, wc-paperit, virikemateriaalin sekä yleisten tilojen siisteydestä ja viihtyisyydestä huolehtimisen)	33,00
Vaatehuoltopalvelu erillisenä (lajittelu, pesu ja jälkihuolto)	41,00
Liinavaatteet	6,60

Muut tukipalvelut	
Päiväkeskustoiminta erillisenä toimintana €/kerta	12,00
Kuljetuspalvelu yksikön ajoneuvoilla, €/alkava tunti	12,10
Asiointipalvelu (sisältää kodin ulkopuolelle suuntautuvan asiointin (kauppa, pankki ym.), €/kk	12,10
Saattajapalvelu, €/alkava tunti	12,10

9 Omaishoitajan vapaan aikaiset palvelut

Kunnan kanssa sopimuksen tehneillä omaishoitajilla on omaishoitolain (937/2005) 4 § 1 momentin mukaan oikeus pitää vapaata vähintään kaksi vuorokautta kalenterikuukautta kohti. Ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin hoitoon sidotuilla omaishoitajilla on oikeus vähintään kolmeen vapaavuorokaudteen kuukaudessa.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana annettavista palveluista peritään asiakasmaksua **11,40** euroa vapaavuorokaudelta (asiakasmaksulaki (734/1992) 6 b §).

Kunnan järjestämän omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajalla omaishoidettavan hoito voidaan toteuttaa esim. lyhytaikashoidon yksikössä, perhehoidossa tai omaishoidon rinnakkaissopimuksella. Omaishoitajan lakisääteisen vapaan järjestämisestä perittävä maksu on saman suuruinen riippumatta siitä, millä edellä kuvatuista tavoista palvelu toteutetaan. Omaishoitaja voi pitää lakisääteisen vapaapäivänsä useampana alle vuorokauden pituisena jaksoneuna. Tällöin asiakasmaksu peritään ensimmäisen vapaajakson alkaessa.

10 Kehitysvammahuollon palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (519/77) 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan sosiaalipalveluista ovat maksuttomia kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettu erityishuolto ja lain 39 §:ssä ja asetuksessa 3 §:ssä tarkoitettu kuljetus.

Kehitysvammaisen asiakkaan ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa (= osapäiväistä) ja lain 28 §:ssä tarkoitettua opetusta saavan lapsen osittaista ylläpitoa sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta.

Asiakasmaksuasetuksen 21 §:n mukaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaan järjestetystä täydestä ylläpidosta voidaan periä maksu lyhytaikaisessa laitoshoidossa siten kuin 12 §:ssä säädetään ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa siten kuin 15 §:n 1,3, ja 4 momentissa säädetään.

Lyhytaikaista huolenpitoa tai hoitoa (tai tilapäishoitoa) voidaan järjestää erityishuoltona kehitysvammlain perusteella tai vammaispalvelulain muuna lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeellisena palveluna. Myös sosiaalihuoltolain perusteella on mahdollista järjestää lyhytaikaista huolenpitoa. Missään laissa ei ole mainittu lyhytaikaista huolenpitoa nimeltä omana palvelunaan, vaan kyseessä on muu yksilölliseen tarpeeseen vastaava palvelu, joka toteuttaa lain tarkoitusta ja vastaa sen tavoitteisiin.

Erytyishuoltona järjestetystä lyhytaikaisesta huolenpidosta voidaan periä ylläpidosta aiheutuvat kustannukset, mutta ei itse hoidosta tai huolenpidosta aiheutuvia kustannuksia.

Alle 16-vuotiaalle annettava osittainen ylläpito on maksutonta. Sen sijaan niiltä vuorokausilta, jolloin alle 16-vuotiaan lyhytaikainen hoito kestää yli vuorokauden kerrallaan, voidaan periä maksu myös alle 16-vuotiaan lyhytaikais- ja tilapäishoitoon liittyvästä ylläpidosta (KHO:2008:82).

Lyhytaikaisen huolenpidon asiakasmaksulle ei ole avohuollon palveluiden osalta säädetty asiakasmaksulainsäädännössä enimmäismäärää. Lyhytaikaisen laitoshoidon asiakasmaksun enimmäismäärästä säädetään asiakasmaksuasetuksen 12 §:ssä.

Tilapäishoidosta (muu kuin kotona tapahtuva) peritään **11,40 €/vrk**.

Jos lyhytaikaisena hoitona järjestetään omaishoidon tuen vapaiden aikainen hoito, voidaan siitä periä maksu. Vammaispalvelulain perusteella järjestettävä lyhytaikainen huolenpito on muuten maksutonta, mutta aterioista on mahdollista periä maksu.

11 Lastensuojelun maksut

Asiakasmaksulain 4 §:n 4-kohdan mukaan lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuortenhuolto on maksutonta. Asiakasmaksunlain 7 §:ssä säädetysti maksu voidaan periä 4 §:n 4-kohdasta poiketen lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta ai asumispalvelusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi seuraavasti (asiakasmaksulaki 7 § ja 14 §, asiakasmaksuasetus 20 §, lastensuojelulaki 417/2007 19 § ja 77 §. L lapsen elatuksesta 704/1975):

Vanhemmilta perittävät maksut

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshoidosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi peritään, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, lapsen vanhemmilta maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.). Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän kesken maksukyvyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.). Vanhemmilta perittävien maksujen suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon laki lapsen elatuksesta 2 §.

Lapselta ja nuorelta perittävät maksut

Kunta voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa lastensuojelulain nojalla annettua perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää elatusavut perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 §) 2 mom.). Lastensuojelulain nojalla annetusta perhehoidosta, laitoshoidosta ja asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottu maksu myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksunlain 14 §:n mukaisista eläkkeistä, elinkoroista, elatusavuista, avustuksista tai muista kertakaikkisista tuloista, korvauksista ja saamisista.

Lapsen ja nuoren tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 1 835,20 euroa/kuukaudessa (asiakasmaksuasetuksen 20 § 2. mom.).

Lapsen ja nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon (lastensuojelulaki 77 §). Vanhemmille määrättyt asiakasmaksut eivät kerrytä lapsen/nuoren itsenäistymisvaroja.

12 Perhehoidon asiakasmaksut

Perhehoidon asiakasmaksuista säädetään asiakasmaksuasetuksen (912/1992)19 §:ssä. Perhehoitolaissa tarkoitettu perhehoidosta lukuun ottamatta lastensuojelulain perusteella järjestettyä perhehoitoa, voidaan periä asiakasmaksulain 7 c §:ssä säädetty pitkäaikaisen laitoshoidon maksu.

Kehitysvammaisten erityishuollossa perittävät perhehoidon maksut määräytyvät asiakasmaksulain (734/1992) 4 §:n 2 momentin mukaan. Lastensuojelulain nojalla järjestetyn perhehoidon asiakasmaksuja koskevat erilliset säädökset. Keiteleen sosiaalilautakunta on hyväksynyt (17.12.2019 § 77) Lasten ja nuorten perhehoidon ja tukiperhetoiminnan toimintaohjeen 2020.

Keiteleellä läkkäiden ja erityisryhmien perhehoidosta peritään sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen maksut (ateriat, hoiva- ja tukipalvelumaksut) vuokraa lukuun ottamatta. Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (734/1992) tai -asetuksessa (912/1992), joten kukin kunta tai kuntayhtymä vahvistaa maksuperusteet asiakasmaksulain yleissäännösten rajoissa. Pohjois-Savon perhehoidon toimintaohjeessa on määritelty yleisenä periaatteena, että asiakkaalta ei peritä perhehoidosta korkeampaa maksua kuin muista vaihtoehdoista.

Kotiin annettavan perhehoidon maksuissa kunnilla on harkintavaltaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 2 §:n rajoissa.

Perhehoito	€/vrk
Osavuorokautinen perhehoito (enintään 10 tuntia) perhehoitajan kotona	22,50
Osavuorokautinen perhehoito (enintään 10 tuntia) asiakkaan kotona	11,25
Ympäri vuorokautinen perhehoito asiakkaan kotona	19,50
Ympäri vuorokautinen perhehoito perhehoitajan kotona	Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen maksut